

Handlingsplan 2024

Omstilling i Lavangen 2024-2026

Behandlet av styringsgruppa: 15. desember 2023 (endelig behandling januar 2024 – godkjenning på e-post)
Godkjent av kommunestyret 040424

Foto: AS

Innholdsfortegnelse

1. Mål og innsatsområder fra Omstillingsplan	3
2. Strategier og tiltak for innsatsområdene.....	3
2.1 <i>Opplevelsesnæring inkl. småskala matproduksjon</i>	<i>4</i>
2.2 <i>Øvrig næringsliv.....</i>	<i>6</i>
2.3 <i>Attraktivitet som bo- og besøkssted.....</i>	<i>8</i>
2.4 <i>Attraktivitet for næringslivet.....</i>	<i>9</i>
3. Ressursinnsats og finansiering	10
3.1 <i>Ressursinnsats fordelt på innsatsområdene.....</i>	<i>10</i>
3.2 <i>Finansiering</i>	<i>11</i>
4. Kommunikasjonsplan	11

1. Mål og innsatsområder fra Omstillingsplan

Omstillingsprogrammet i Lavangen skal bidra til økt utviklingsevne, styrket strategisk samfunnsplanlegging gjennom nye måter å løse oppgaver på og økt attraktivitet for bosetting og næringsliv. Kommunen skal ha styrket kapasitet til å håndtere situasjonen med nedgang i befolkning og sysselsetting. Programmet skal gjennom fokusert og målretta arbeid innenfor innsatsområdene bidra til å sikre og utvikle 15 arbeidsplasser i løpet av tre år.

Periodisert og fordelt på næringer vil arbeidsplassmålet se slik ut:

Innsatsområde/år:	2024	2025	2026	Sum
Opplevelsesnæring inkl. småskala matproduksjon	0	2	3	5
Øvrig næringsliv	2	3	5	10
Attraktivitet som bo- og besøkssted ¹⁾	-	-	-	-
Attraktivitet for næringsliv ²⁾	-	-	-	-
Sum	2	5	8	15

- 1) Attraktivitet som bo- og besøkssted. Innsatsområdet vil ikke ha arbeidsplasser som målsetting, men skal understøtte de andre innsatsområdene.
- 2) Attraktivitet for næringsliv. Innsatsområdet vil ikke ha arbeidsplasser som målsetting, men skal understøtte de andre innsatsområdene.

Arbeidsplassene skal måles via innrapportering fra enkeltprosjekter, ved hjelp av prosjektleder-rapporten. Rapporten er en del av prosjektleders sluttrapport til leder for omstillingsarbeidet. Det er altså de arbeidsplassene omstillingsprogrammet bidrar til å sikre og skape gjennom å støtte enkeltprosjekter, som skal regnes med (telles brutto).

For oppstartsåret 2024 er målet 2 nye/sikrede arbeidsplasser.

Handlingsplanen legger opp til oppstart av arbeidet med omstillingsprogrammet 1. juni 2024, etter vedtak av Omstillingsplan og Handlingsplan i styringsgruppa 15. desember 2023. Omstillingsplan og Handlingsplan for 2024 er behandlet av kommunestyret 4. april 2024.

2. Strategier og tiltak for innsatsområdene

For hvert innsatsområde er det utviklet strategier. Disse er beskrevet i Omstillingsplan og konkretisert med mulige prosjekter og tiltak, prosjektmål og ressursinnsats i Handlingsplan.

Strategiene er gjennomgående for de innsatsområder som har arbeidsplassmål:

- A. Proaktivt arbeid for å avdekke utviklingspotensial og mulige utviklingsprosjekter
- B. Utvikle innovasjons- og entreprenørskapskultur
- C. Stimulere til samarbeid og samhandling
- D. Kompetanseutvikling
- E. Bærekraft

Prioriteringene av prosjekter og tiltak i Handlingsplan skal ivareta målet om å styrke utviklingsevnen i næringslivet og kommunen, i tillegg til de øvrige målene som er definert i Omstillingsplan.

2.1 Opplevelsesnæring inkl. småskala matproduksjon

Beskrivelse: Innsatsområdet omfatter reiselivsnæring og opplevelser knyttet til mat/matkultur, natur, kultur og arrangement. Næringa selv, også lokalt, er opptatt av bærekraftig utvikling, og dette må gjennomsyre innsatsområdet.

Innsatsområdet blir av svært mange pekt på som en potensiell vekstnæring i Lavangen, og vil utnytte det svært mange peker på som Lavangens fremste konkurransefortrinn – naturen.

Den lokale reiselivsnæringen framstår som relativt godt utviklet, og det er flere etablerte aktører. Arbeidet har avdekket at økt samarbeid vil kunne bidra til å ta ut potensiale, men erfaringsmessig vil dette ta tid. Samtidig må man evne å henge seg på, og forsterke det som allerede er av satsing på reiselivsnæring i omkringliggende regioner.

Utvikling av opplevelsesnæring og Lavangen som opplevelsesarena vil bidra til å utvikle attraktivitet for Lavangen som bo- og arbeidssted.

Det antas også at reindriftsnæringen og samisk kultur og tradisjon har potensial. Enten ved gjennomføring av egne prosjekt og/eller ved samarbeid med andre aktører.

Erfaringer fra andre kommuner viser at økt grad av lokal matforedling vil understøtte det lokale reiselivet, og gi kommunen flere attraksjoner å spille på.

Innsatsområdet kan også dekke bistand til gründere og etablerere som vil starte egen virksomhet innenfor innsatsområdet.

Effekt mål: Økt innovasjon, vekst og knoppskytinger fra det eksisterende miljøet samt nyetableringer.

Resultatmål 2024: Mål om 0 nye/sikrede arbeidsplasser, økt robusthet og styrket utviklingsevne definert som målbare resultater som skal oppnås gjennom innsatsområdet som beskrevet i Omstillingsplan.

Strategi	Prosjekter og tiltak	Delmål	Resultatmål	Budsjett
A. Proaktivt arbeid	Identifisere utviklingspotensial, mulige knoppskytinger og utviklingsprosjekter Kartlegge ønsker og behov Støtte utviklingsprosjekt med utgangspunkt i idéer fra bedriftene	Oppstart/gj.føring forstudie og forprosjekt SMB-utvikling Minimum to bedriftsutviklingsprosjekt gjennomført Forstudie scooterturisme vurderes		360 000

<p>B. Innovasjons- og entreprenørskapskultur</p>	<p>Bidra til å utvikle entreprenørskap og innovasjon gjennom hele oppvekstløpet</p> <p>Utvikle entreprenørielle ferdigheter gjennom å initiere, legge til rette for og gjennomføre ulike kompetansehevende tiltak, f.eks. etablererkurs</p> <p>Støtte opp under konkrete bedriftsutviklingsprosjekt fra gründere og nyetablerere</p>	<p>Ett prosjekt gjennomført</p> <p>Minimum en ny bedrift under etablering</p>		<p>150 000</p>
<p>C. Samarbeid og samhandling</p>	<p>Bidra til å utvikle og beholde fungerende samhandlingsarenaer, f.eks. frokostmøter for næringsliv og ulike næringstreff</p> <p>Identifisere, tilrettelegge for og støtte ulike samarbeidstiltak</p> <p>Økt konkurransekraft gjennom å bidra til å utvikle og beholde fungerende samhandlingsarenaer samt etablere relevant nettverk med eksterne nærings- og kompetansmiljø</p>	<p>Minimum ett prosjekt gjennomført</p> <p>Forstudie destinasjonsutvikling vurderes</p>		<p>140 000</p>
<p>D. Kompetanse</p>	<p>Identifisere, tilrettelegge for og støtte kompetansehevende tiltak</p> <p>Stimulere til økt satsing på FOU i bedriftene</p> <p>Etablere relevant nettverk med eksterne nærings- og kompetansmiljø</p> <p>PLP-kurs</p>	<p>Minimum ett prosjekt gjennomført</p>		<p>50 000</p>
<p>E. Bærekraft</p>	<p>Grønn kompetanse. Bygge kompetanse, dele erfaringer og jobbe i nettverk</p> <p>Grønn konkurransekraft. Utvikle grønn</p>	<p>Minimum ett prosjekt gjennomført</p>		<p>60 000</p>

	konkurranseskraft i næringslivet i Lavangen			
Søkbare midler	-	-	-	760 000
Prosjektkostnader	-	-	-	300 000
Sum innsatsområde	-	-	-	1.060 000

2.2 Øvrig næringsliv

Beskrivelse: Det er viktig å skape positiv utvikling av de bedriftene som allerede finnes i kommunen. Erfaringer og analyser gjort i strategi- og forankringsfasen viser det er potensial for vekst og utvikling i øvrig næringsliv. Her vil vi særlig fremheve bygg- og anlegg. Med øvrig må forstås eksisterende næringsliv i Lavangen med unntak av opplevelsesnæring.

Erfaringene fra andre kommuner viser at eksisterende bedrifter, med god bistand og hjelp, relativt raskt kan bidra til utvikling av sysselsetting og verdiskaping lokalt. Dette kan komme i form av knoppskytinger, nye forretningsområder i eksisterende bedrifter eller forbedringsarbeid for økt lønnsomhet.

Innsatsområdet omfatter tilleggsnæring til landbruk, men ikke tradisjonelt landbruk. Omstillingsarbeidet må jobbe aktivt opp mot eksisterende næringsliv for å avdekke utviklingspotensial og støtte ulike bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i de idéene og planene bedriftene har.

Innsatsområdet kan også dekke bistand til gründere og etablerere som vil starte egen virksomhet, uavhengig av bransje.

Innsatsområdet er bransjeuavhengig.

Effekt mål: Økt innovasjon, vekst og knoppskytinger fra det eksisterende miljøet samt nyetableringer.

Resultatmål 2024: Mål om 2 nye/sikrede arbeidsplasser, økt robusthet og styrket utviklingsevne definert som målbare resultater som skal oppnås gjennom innsatsområdet som beskrevet i Omstillingsplan.

Strategi	Prosjekter og tiltak	Delmål	Resultatmål	Budsjett
A. Proaktivt arbeid	Identifisere utviklingspotensial, mulige knoppskytinger og utviklingsprosjekter Kartlegge ønsker og behov Støtte utviklingsprosjekt med utgangspunkt i ideer fra bedriftene	Oppstart/gjennomføring forstudie og forprosjekt SMB-utvikling Minimum to bedriftsutviklingsprosjekt gjennomført Besøke 8 bedrifter i løpet av året	2 arbeidsplasser	550 000
B. Innovasjons- og entreprenørskapskultur	Bidra til å utvikle entreprenørskap og	Minimum ett prosjekt gjennomført		300 000

	<p>innovasjon gjennom hele oppvekstløpet</p> <p>Utvikle entreprenørielle ferdigheter gjennom å initiere, legge til rette for og gjennomføre ulike kompetansehevende tiltak, f.eks. etablererkurs</p> <p>Støtte opp under konkrete bedriftsutviklingsprosjekt fra gründere og nyetablerere</p>	<p>Etablererkurs gjennomført</p> <p>Gjennomføre næringskonferanse for ungdom (regionalt - NVR)</p> <p>Minimum en ny bedrift under etablering</p>		
C. Samarbeid og samhandling	<p>Bidra til å utvikle og beholde fungerende samhandlingsarenaer, f.eks. frokostmøter for næringsliv og ulike næringstreff</p> <p>Identifisere, tilrettelegge for og støtte ulike samarbeidstiltak</p> <p>Økt konkurransekraft gjennom å bidra til å utvikle og beholde fungerende samhandlingsarenaer samt etablere relevant nettverk med eksterne nærings- og kompetansemiljø</p>	<p>To prosjekter igangsatt, minimum ett gjennomført</p>		200 000
D. Kompetanse	<p>Identifisere, tilrettelegge for og støtte kompetansehevende tiltak</p> <p>Stimulere til økt satsing på FOU i bedriftene</p> <p>Etablere relevant nettverk med eksterne nærings- og kompetansemiljø</p> <p>PLP-kurs</p>	<p>Minimum ett prosjekt gjennomført</p>		100 000
E. Bærekraft	<p>Grønn kompetanse. Bygge kompetanse, dele erfaringer og jobbe i nettverk</p> <p>Grønn konkurransekraft. Utvikle grønn konkurransekraft i næringslivet i Lavangen</p>	<p>Minimum ett prosjekt gjennomført</p>		100 000
Søkbare midler				1.250 000

Prosjektkostnader				300 000
Sum innsatsområde				1.550 000

2.3 Attraktivitet som bo- og besøkssted

Beskrivelse: Lavangens utfordringsbilde tilsier at omstillingsprogram må innrettes mot mer enn bare arbeidsplassvekst. Forhold som befolkningsnedgang, aldrende befolkning, skjev kjønnsfordeling, mangel på arbeidskraft, og boliger, lite varierte fritidstilbud og dårlig utbygd offentlig kommunikasjon, skaper utfordringer for lokalsamfunnet.

Selv om det å skape en attraktiv bokommune er et langsiktig arbeid, må omstillingsprogrammet engasjere seg i dette. I kommuneplanens samfunnsdel er samarbeid og dugnad trukket fram som viktige kvaliteter i Lavangen, og det samiske og kvenske er en del av vår identitet.

Innsatsområdet dekker tilrettelegging for og utvikling av tiltak som vil utvikle attraktivitet og bolyst. Innsatsområdet skal bidra til å forsterke og støtte opp under eksisterende og planlagte prosjekter og initiativ, eksempelvis Elveparken, ulike naturbaserte tiltak som Midnattsoltrappa og gode ferdselsårer, og frivillige lag og foreningers satsing på tilbud på fritida, spesielt rettet mot ungdom.

Innsatsområdet vil også ha betydning for utvikling av besøksattraktivitet for reiselivsnæring.

Innsatsområdet vil ikke ha arbeidsplasser som målsetting. Prosjektets rolle vil i hovedsak være knyttet til å øke kunnskapsgrunnlag, påpeke behov og initiere prosesser overfor kommunen. Innsatsområdet er svært viktig for at folk skal ønske å komme hit, og være stolt av å bo i Lavangen

Effekt mål: Økt attraktivitet som bo- og besøkssted.

Resultatmål 2024: Innsatsområdet vil ikke ha arbeidsplasser som målsetting.

Strategi	Prosjekter og tiltak	Delmål	Budsjett
Bosteds- og besøksattraktivitet	Bidra til å sette i gang og drive prosesser som utvikler Lavangen bosteds- og besøksattraktivitet, i tett samarbeid med frivilligheten Støtte arbeidet med Elveparken og videre utvikling og etableringer rundt Midnattsoltrappa Vurdere prosjekt innen boligutvikling	Minimum ett prosjekt gjennomført og ett igangsatt	330 000
Søkbare midler	-	-	330 000
Prosjektkostnader	-	-	194 000
Sum innsatsområde	-	-	524 000

2.4 Attraktivitet for næringslivet

Beskrivelse: Utvikling av kommunen er nødvendig, både politisk og administrativt, for å forsterke næringsvennligheten, markedsføre kommunen som næringskommune og aktivt arbeide for å tiltrekke seg bedrifter.

Mangel på gründere og entreprenørskapskultur er påpekt som en av de største utfordringer for utvikling og vekst i Lavangen, og næringsutviklingsprosjektet må engasjere seg i arbeidet med tilrettelegging for og utvikling av en sterk innovasjons- og etablererkultur.

Innsatsområdet vil ikke ha arbeidsplasser som målsetting. Prosjektets rolle vil være knyttet til å arbeide med «kulturelle forhold», som har med holdninger, tillit og samarbeid å gjøre. Dels er det spørsmål om kompetanse, dels handler det om å skape arenaer, møtepunkter og organisering.

Tiltak og aktiviteter som styrker utviklingsevne skal løftes fram og prioriteres, også på flere områder i lokalsamfunnet enn kommune og næringsliv, som for eksempel frivillig sektor, besøkende, befolkningen, nabokommuner og eksterne aktører.

Kommunens rolle som utvikler vil stå sentralt, og tiltak og aktiviteter som utvikler kompetanse på næringsutvikling i kommunen, fokus på næringsutvikling fra kommunens politiske og administrative ledelse, utvikling av møtepunkter mellom kommune og næringsliv og utvikling av kommunalt planverk bør prioriteres.

Eventuelle satsinger på infrastrukturtiltak som bedrer næringsattraktivitet vil kunne ligge innenfor innsatsområdet.

Effekt mål: Økt næringsattraktivitet og styrket utviklingsevne i kommunen.

Resultatmål 2024: Innsatsområdet vil ikke ha arbeidsplasser som målsetting.

Strategi	Prosjekter og tiltak	Delmål	Budsjett
Næringsattraktivitet	<p>Bidra til å sette i gang og drive prosesser som utvikler Lavangens attraktivitet for næringslivet</p> <p>Etablere arena for dialog mellom politikk, administrasjon og næringsliv</p> <p>Støtte opp under kommunens arbeid med kommuneplanens arealdel</p> <p>Vurdere deltagelse i interkommunalt rekrutteringsprosjekt</p>	<p>Minimum to prosjekt gjennomført</p> <p>Prosjekt innenfor næringsareal vurderes</p> <p>Prosjekt sommerjobb vurderes</p>	200 000

Næringsvennlig kommune	Utvikle kommune-organisasjonen til å bli mer næringsvennlig og markedsføre Lavangen som en kommune som er attraktiv å drive næring i	Forstudie Næringsvennlig kommune (et Innovasjon Norge verktøy) gjennomført	100 000
Innovasjons- og etablererkultur	Motivere til entreprenørskap og innovasjon gjennom hele oppvekstløpet. Engasjere og stimulere endringsagenter og kreative miljø. Utvikle entreprenørielle ferdigheter gjennom å initiere, legge til rette for og gjennomføre ulike kompetansehevende tiltak.	Minimum ett prosjekt gjennomført som bidrar til å utvikle innovasjons- og etablererkultur	81 000
Søkbare midler	-	-	381 000
Prosjektkostnader	-	-	193 000
Sum innsatsområde	-	-	574 000

3. Ressursinnsats og finansiering

3.1 Ressursinnsats fordelt på innsatsområdene

Innsatsområde	Prosjektkostnader*	Søkbare midler	Sum kostnader
1. Opplevelsesnæring inkl. småskala matproduksjon	300 000	760 000	1.060 000
2. Øvrig næringsliv	300 000	1.250 000	1.550 000
3. Attraktivitet som bo- og besøkssted	194 000	330 000	524 000
4. Attraktivitet for næringsliv	193 000	381 000	574 000
Delsum	987 000	2.721 000	3.708 000
Administrative kostnader til programledelse**	692 000	-	692 000
Sum prosjektarbeid og administrasjon	1.679 000	-	-
Samlet kostnad	-	-	4.400 000

* Prosjektarbeid fra programleder – initialt arbeid, prosjektutvikling, prosjektledelse og oppfølging av prosjekter.

** Administrative kostnader knyttet til programledelse omfatter forberedelse og gjennomføring av styremøter, saksbehandling, rapportering og annet nødvendig administrativt arbeid (kr 328 000) samt styrehonorar, husleie og reisekost (kr 364 000).

Avsatte midler til prosjektarbeid og administrasjon forutsettes dekket opp innenfor ca. 1,5 årsverk til en årskostnad på kr 1.315 000 (kr 987 000 pluss kr 328 000).

3.2 Finansiering

Finansiør	Andel	Sum
Troms fylkeskommune	79,5 %	3.500 000
Lavangen kommune	20,5 %	900 000
Totalt	100 %	4.400 000

4. Kommunikasjonsplan

For hvert omstillingsår utarbeides det en kommunikasjonsplan i tråd med den definerte kommunikasjonsstrategien. Denne inneholder konkrete kommunikasjons tiltak og aktiviteter for omstillingsarbeidet i 2024. Målet er å sikre et helhetlig og aktivt kommunikasjonsarbeid for å spre viktig informasjon om omstillingsprogrammet og lokale initiativ samt bidra til engasjement hos sentrale målgrupper.

Kommunikasjonsplan for 2024 er vedlagt i et eget dokument.